

PREDATIE OP LANDSLAKKEN DOOR DE ICHNEUMON IN ISRAEL

door

Henk K. Mienis

De ichneumon of faraorat: Herpestes ichneumon, is een marterachtig roofdier behorende tot de civetkatten (Fam. Viverridae). Het is van nature een Afrikaanse soort, maar komt ook in Europa (ZW-Spanje) en Azië (Midden-Oosten) voor. In Israël komt de ichneumon vrij algemeen voor, speciaal in het noorden en midden van het land.

Hoewel dit roofdier in Israël vooral bekend staat als een echte slangenverdelger, inclusief de uiterst giftige Palestijnse adder (Vipera palestinae), heeft recent onderzoek van Ben-Ya'acov (1981) uitgewezen, dat het een echte alleseter (omnivoor) is. Op het menu komen zowel zoogdieren, vogels, slangen, hagedissen, kikkers, insecten (o.a. kevers en mieren), (rivier-)krabben, slakken als zelfs planten voor. Als slakken noemt zij Theba, Helicella, enz. Daar zij haar onderzoek uitvoerde in de omgeving van kibboets Ma'agan Mikhael gaat het hier respectievelijk om Theba pisana (Müller, 1774) en Xeropicta vestalis joppensis (Schmidt, 1855).

Bij mijn eigen veldwerk heb ik dikwijls oog in oog gestaan met een of meerdere ichneumons. De enige keer, dat ik echter uitwerpselen van dit roofdier heb kunnen verzamelen, was in de winter van 1986/87 op de Arabische begraafplaats in het centrum van het stadje Ramlah. Ik had daar reeds in het verleden diverse exemplaren rond zien sluipen, meestal in hetzelfde gedeelte van de begraafplaats. Op die bewuste dag werden daar opnieuw twee ichneumons waargenomen. Een nader onderzoek van de plaats leverde twee verse uitwerpselen op. Een analyse van hun inhoud had het volgende resultaat: resten van een vogel (vooral veren), dekschilden van op zijn minst twee keversoorten en fragmenten van huisjes-

slakken.

De schelpresten van de landslakken behoorden tot de volgende soorten:

Monacha haifaensis (Pallary, 1939) - 7 exemplaren,

Monacha obstructa (Pfeiffer, 1842) - 8 exemplaren,

Helix engaddensis Bourguignat, 1852 - 1 juveniel exemplaar

Deze drie soorten komen heel algemeen op de begraafplaats voor.

Uit deze gegevens en die van Ben-Ya'acov (1981) blijkt dus, dat de ichneumon in Israël predatie uitoefent op niet minder dan vijf soorten landslakken, allen behorende tot de familie Helicidae.

Abstract: The Mongoose: Herpestes ichneumon (Fam. Viverridae), feeds among others on the following five species of landsnails in Israel: Xeropicta vestalis joppensis, Monacha haifaensis, Monacha obstructa, Theba pisana and Helix engaddensis. All five belong to the family Helicidae.

Geraadpleegde literatuur:

BEN-YA'ACOV, R., 1981. The Mongoose - On the behaviour and biology of the Mongoose (Herpestes ichneumon) in Israel. - Nature Protection Soc., Carmel Beach Field School: 1-112. (in Hebrew/hebreuws)

Adres van de schrijver: Mollusc Collection, Zoological Museum, Hebrew University, 91904 Jerusalem, Israël.

EEN KOOPJE:

Misschien had U het al gemerkt, maar voor diegenen die nog niet op de hoogte zijn: bij alle filialen van boekhandel De Slegte is Elseviers Slakkengids voor fl. 16,90 verkrijgbaar. De prijs was voorheen ca. 45 gulden. Deze gids is de door de heer Gittenberger vertaalde en bewerkte versie van Kerney's en Cameron's "A field guide to the land snails of Britain and North-West Europe".

VOOR U GELEZEN:

URK, R.M. VAN, 1987. Ensis americanus (Binney) (syn. E. directus auct. non Conrad) A recent introduction from Atlantic North-America. - J. Conch., 32: 329-333, 3 figs.

COOMANS, H.E. & J.S. DE VISSER, 1987. Studies on Conidae (Moll. Gastr.) 10. The holotype and identity of Conus coffeae Gmelin. - The Veliger, 29(4): 437-441, 7 figs.

MOOLENBEEK, R.G., H.E. COOMANS, 1987. Studies on Conidae 11. The rediscovery of Conus martensi Smith, 1884. - La Conchiglia/The Shell, XIX(216-217): 24-25, 3 figs.